

LA GRALLA

AVISOS Y SUSCRIPCIONS

RINCON 121

Entre Treinta y Tres é Ituzaingó

SEMANARI CATALÁ Y LITERARI

SUSCRICIO ADELANTADA

Ciutat	ps. 0.50
Campanya	“ 0.60
Exterior	“ 0.70

LA GRALLA

MONTEVIDEO, JUNY 5 DE 1887.

Supliquém als nostres agents y subscriptors de fora y de la Capital, que al notar lo mes petit retard ó falta en l' envió del periódich, ho posin en coneixement d' aquesta administració.

Aixís mateix devém dir que 'ls subscriptors que 's trobin en descubert procurarán posarse al corrent de la subscripció si volen llegir LA GRALLA.

DOS ANYS

Aquet es lo temps que compleix avuy nostre modest setmanari. Dos anys de lluyta contra 'ls dolents fills de nostra patria que tenian dominat y corromput l' esperit catalanista en l' América del Sud, fentlo coneixer d' una manera que en lloch de servir de gloria pera Catalunya, era l' escarni y la mofa de propis y estranys.

Al sortir nosaltres, tinguerem que lluytar contra certs tipos, alguns d' ells ab representació en una societat que porta 'l nom, sols lo nom de “Centro Catalá.” Bastaba que de bona fé se 'ls fes alguna observació en sentit de que 's catalanisés lo Centro pera que ells se

n' anessin á casa de sos amichs suscrits á LA GRALLA al objecte de que deixessin la subscripció; pero á pesar de tot estém contents, molt contents del resultat de nostra propaganda.

Y sino veigis los fruts recullits.

Avuy contém ja ab una societat pura y excludivament catalanista, la primera en l' América del Sud, com es la “Rat-Penat”, ahont mensualment se representan obras dramáticas de nostres poetas; ahont se trova una biblioteca en la qual hi abundan obras escrites en nostra llengua materna, la llengua en que nostras mares nos cantaban en lo bréssol, la llengua en que comensárem á pronunciar nostres primers mots, en la que comensárem á pensar y á sentir, la que 'ns pertany donat nostre carácter y per últim la única que debém y sabém pronunciar.

Desde nostra sortida sembla que las distancias s' hagin escursat, perque avans may sabiam directament lo que passava en nostra pátria y quant arribavan noticias d' ella, ja eran vellas ó fora de temps. Y no era estrany, perque lo Centro Catalá, única societat que hi habia allavors, ni un sol periódich rebia ni reb de nostra Catalunya, y ab tants anys que conta d' existencia, encare no s' ha preocupat en tindre biblioteca-

ca, lo qual demostra 'ls graus d' instrucció y amor á la terra que tenen 'ls homes qu' han administrat dita societat.

Avans no venian llibres escrits en nostra parla, porque si alguna vegada s' habia provat ningú 'ls compraba. Avuy s' ha despertat de tal manera l' esperit catalanista que nostres amichs y paysans, los senyors Cuspinera y Teix, llibreters, per tots los correus ne reben y 'ls venen desseguida.

Aixó es lo que voliam nosaltres al fer sortir LA GRALLA; que 'ls catalans se despreguessin de la indiferencia que 'ls dominava envers las cosas de nostra terra, que pensessin en ella y la honressin, imitant en tot lo possible sos usos y costums y que se 'ls despertés lo desitj de saber lo que fan y pensan á Catalunya.

JOAN HERNANDO.

¡6 DE JUNY DE 1808!

Demá es l' aniversari de la famosa acció del Bruch, ahont nostres avis, ab las eynas del treball per armas y sos pits per muradals reteren l' aguerrit exercit de Napoleon I. Com recort á 'ls heroes d' aquella diada, LA GRALLA, reproduceix lo romans de 'ls mestre Ubach y Vinyeta.

En lo "Centro Catalá"

Eran las 8 y quart quan hi entrarem.

Se representaba una sarsuela titolada *La Marina* y la pessa "Como el pez en el agua".

Era per nosaltres, una obra nova á jutjar per los cartelets; pero 'ns varem equivocar,

era vella, molt vella, però disfressada.

Nada menos que 's tractaba de la sarsuela de los senyors Arrieta y Camprodon qual titol es *Marina*.

A semblansa dels yankees que comensan per los postres, 's comensá per la pessa y seguidament (després de tres quarts d' hora) s' aixecá 'l teló pera representar lo que 'ls programmas deyan qu' era *La Marina*.

Nosaltres habiam sentit aquesta obra, plena de sentiment, cantada per verdaders artistes, per homes que després d' una llarga carrera en lo teatro, 'ns habian fet sentir las bellas de que está plena; però may hagueram dit que *La Marina* pogués ser mes ben interpretada que en la nit del diumenge passat.

¡Quinas notas, quina afinació y quins....

Poch partidaris de tributar elogis porque tot lo bo se recomana per sa bondat, aconsellem á tots los que no hi assistiren, no 's deixin perdre una segona representació y fins si pogués ser recomanariam al Sr. Arrieta que per sentir sa creació, vingúes en aquesta terra y convencers de que *La Marina* may fou tan ben representada.

Hi hagué algunas cosas que flaquejaren; algunas parts que 's veyan no estaban ben seguras del seu paper; pero 'l conjunt fou bo, magnífich.

Esceptuant los coros, la part de tenor la de barítono y baix que anaren bastant... malament (y consti que aquí 'ls fem favor encare) algunas paraulas que may han sigut ni seran castellanas y lo modo de dir, que d' algunas parts era no dir, la sarsuela aná molt bé, divinement. Nosaltres fins arribarem á duptar si alló era *La Marina* ó... la mar.

Fins aquí de la funció; porque á ser imparcials, la pessa no la poguerem veurer, no porque no fossim dintre 'l local, sinó porque á pesar d' haber pagat per entrar, la cuota corresponent y tocarnos un siti per seurer, ni poguerem ficarnos dins de la sala de *espectálos* ni hi habia cadira per nostra humanitat.

No sabém si es costum d' aquella casa proceder d' aquest modo; però de tots manera si ho es, consti que 's molt mala costum.

Aixis com la Comissió exigeix lo pago per entrar, lo qui paga té dret á exigir lo que se

li promet al darli la entrada.

Y com diuhen los castellans *ó herrar ó quitar el banco*. Si la Comissió d' aquella societat expendeix localitats com en los teatros públichs, deu tenir en compte las que pot donar, y ja que per mitj pesso, poden ésser los de fora iguals als de dintre, pensar en que aixó no sia lletra morta y guardar lo respecte degut al desembols que s' exigeix.

Y prou per avuy.

H. FLACH

LA JORNADA DEL BRUCH

—1803—

I

Negra nit, posan al vol
las campanas d' Igualada.

—Padrí ¿no sentiú?

—Sí; dorm,

que encare lo gall no canta,

—Sentiú, padrí? com mes va

mes depressa y mes fort brandan...—

Lo padrí no respon mot,

lo minyó de son llit salta;

De puntetas poch á poch

travessa tota la cambra;

pren lo baldó tremolant,

lo finestró apleret bada.

Lo padrí, com qui no ho sent;

lo minyó no diu paraula,

las campanas van tocant,

la vila va despertantse.

De sobte ressona un crit

per tot l' ample de la plassa:

¡A las armas! ¡Via fora...!

y al lluny ressona... ¡A las armas!

—Padrí, jo no se 'l que hi há

que tothom al carrer baixa.

—Tant se val, en sentse dia

sabrém prou qu' es lo que passa.

—Tothom parla de perills,

tothom dels francesos parla...

—Si venen... ¿que hi podem fer...?

tanca la finestra, tanca.

—Vos plauría, ara n' may,

pagar delmes á la Fransa!

no us resta un sol escorrim

potser de sanch catalana!

Padrí, si 'ls francesos son,
jo 'ls hi vull veure las caras,
aquestas caras, que 's diu
que sols de mirar espantan.
No us penseu que 'm manque cor
per anarhi, ni menys arma,
arrancaré 'l gavinet
que penja al cap de la taula.
A dretas, de rom com era,
li he fet punxa aquesta tarda;
jo sabre prou manegar lo
per ferme 'n servey de llansa.
Si rom com avans no 'l torno,
la patria podeu ben planyer;
primer l' enemich que 'm vence,
me l' enfonze á las entranyas...!—
Tantost lo minyó ha sortit,
lo vell l' espardenya 's calsa;
no be es á la plassa aquell,
qu' aquest á la sitja baixa.
Trau de dins ella un trabuch,
despenja de un clau la manta,
senya 's, y darrera 'l net
carré' amunt tot seguit marxa.

II

Be se 'n parlará per sempre

de la jornada del Bruch!

Be pel francés será un día

ben trist lo del *sis de Juny!*

Trescents homens de montanya,

gent de masos y de burchs,

de Sant Pedor, de Manresa,

d' Igualada y de mes lluny;

del Montserrat en las timbas,

volen doblegar l' ergull

del gran estol de la Fransa,

que lluenta Bruch amunt.

Granaders son los qui pujan,

los qu' á l' Europa han retut.

Per cada deu dels qui venen,

los sometents no 'n son un,

y de falsos y escopetas

van armats la meytat pu.

Mes, hi fá? per ço que vingan;

la sanch dintre 'l pit los bull,

y al bullí 'ls la sanch, montanyas

tombará 'l menys quimerut.

Encara d' ells no s' adona

lo francés, que 'ls te damunt,

responent als crits de Fransa,

ab las bocas dels trabuchs.
 Serra avall baixa en PARERA
 jitant foch per boca y ulls;
 brandant la destral, en VINYAS
 á la barreja als seus du.
 Quan en FOLL á la vall salta,
 de sanch en CARRIÓ es remull,
 y de francesos que jeyan
 voltant seu se 'n veyá un munt.
 Mes, en mitj de la desfeta
 que tan de sobtada 'ls cull,
 al seus en SCHWARTZ anima
 llansantse al combat ulls cluchs.
 A l' hora 'ls cavalls renillan,
 la veu dels canons retruny,
 los combatents s' abrahonan,
 la mort no sossega un punt;
 y al rodolar estimbadas
 las altas penyas del Bruch,
 un xicot lo tabal sona
 y 'l francés espantat fuig!
 Allá van, á la desfeta
 cap avall, cegos d' enuig.
 ¡Vilas. aixequéu campanas
 que us cau lo mal temps damunt!
 Adeu, estol de la Fransa,
 adeu, soldats may vensuts;
 corréu, que las barretinas
 vos van encalsant per punt!...
 Y á ciutat sent de tornada,
 digáu, si us moteja algú,
 qu' als nostres serrats no hi nian
 las águilas que hi heu dut.

III

Fadigats y á l' escampada
 per corriols y torrenteras,
 los somentents victoriosos
 al mitj d' un soley s' aplegan.
 Ventejant alegroys tornan
 llurs parroquials banderas,
 y al Sant-Christ dels d' Igualada,
 arribant, fan reverencia.
 Derrera d' ells, coratjosas
 van sent cap las montanyesas,
 d' aquells que ferits romanen
 dolors á minvar y penas
 Per curar, cascuna 's porta
 ben guarnida la cistella,
 y tantost son arribadas

per tot lo consol estenen.
 Sols d' un vellet no s' adonan
 qu' al fons d' una torrentera,
 per cuixí la barretina,
 prop son net plany y agoneja.
 —Fill meu—diu ab veu mitg fosca,
 y entre las sevas, estreta
 la má del minyó que plora:
 —Fillet meu, uo t' asfigescas;
 no 't dolga de que no more
 dins la cambra hont tu vas neixer,
 qu' aquí 'ls ayres de la gloria
 al passar mon front orejan.
 Jo he viscut gayre be un sigle
 ab lo dubte bregant sempre,
 perquè el nom de Catalunya
 may als llabis ningú 'l treya.
 Ser bort de patria 'm matava,
 y avuy, veig la Patria meva
 generosa, gran, ardida
 com los vells me deyan qu' era.
 Fill meu, no plores al avi,
 no 'l plores, per ell sols prega,
 que fins 'vuy ab deixá 'l viure
 prou mercé li ha sigut feta.
 Recórdat sols mentres viscas
 del llegat qu' al morí 't deixa:
 serví' á Deu, serví' á la patria,
 no aguantar jou de cap mena...—
 Y lo net, plora que plora,
 y lo vell fins mitj somreya,
 y al lluny cantavan la *Sabre*,
 los sometents, á la Verge.

F. UBACIT Y VINYETA.

LA GRAN PIRÁMIDE

(Continuació)

Las midas presas en los temps moderns,
 provan que en efecte, existeix aquesta igual-
 tat á poca diferencia. Pero hi ha molt mes: la
 relació del perímetre de la base rectangular
 ab l' altura, es igual á la relació entre 'l radi
 d' un cercle y la seva circumferencia. De ma-
 nera que 'l monument es la representació ma-
 terial del número misteriós, y la realisació de
 la quadratura del cercle.

L' area de la secció mitjana de la piràmide es l' area de la seva base com 1 es á 11.

La distancia del sol á la terra está indicada per lo costat de la piràmide y donada per la relació següent:

109 multiplicat per l' altura de la piràmide=92.093,000 millas. Aquesta distancia del Sol es precisament la mateixa á que 's aproximan los resultats de las observacions modernes.

Lo destí simbólich que resulta de tots los elements de la gran piràmide exigia que fos colocat en lo paralelo de 30° ó molt prop d' aquest.

Lo paralelo de 30° ofereix la circumstancia particular de dividir la superficie terrestre del hemisferi boreal en dos parts iguals.

Donchs bé, lo centre de la gran piràmide está colocat molt prop d' aquest paralelo.

Además los restos de las construccions semblan indicar que 's va retrocedir cap al Nort tant com ho va permetrer la montanya.

La gran piràmide está millor orientada que nostres observatoris mes importants. Los arquitectes egipcis degueren coneixer que la estrella polar no coincideix ab lo verdader polo.

Lo seu pes está en una relació molt sencilla ab lo de la terra, la qual indica que la temperatura mitja de la superficie total de la terra es de 20° centígrados ó siga la quinta part de la diferencia entre la temperatura del desgel y la del aygua bullent.

L' eje de rotació de la terra es induptablement lo millor tipo de las midas lineals que 's pugui adoptar. Prenem una unitat de mida qu' estigui continguda 10 millions de vegadas en lo semi-eje polar de la terra. Aquesta mida está compresa en lo costat de la base de la piràmide un número de vegadas igual al número de dias del any (ab la fracció).

Tal es lo resultat admirable que s' obté mitjant lo costat de la base ab un prototipo qual llargaria es una fracció entera expressada en xifras decimals (107) d' aquest eje de la terra, qual existencia es una funció necessaria de la rotació diurna.

Una mida de longituds precisament igual á aquesta unitat piramidal era el tipo sagrat de 'ls hebreus, que portáren á Egipte y que

després se 'n emportaren, tipo que consideravan com un dó de Deu y que reservaban pera 'ls usos sagrats.

Finalment la mida piramidal está continguda mil y deu vegadas en la longitud de la órbita que la terra recorra en un dia.

Lo cos es de granet roig, dur com una pedra preciosa, ab un só particular paregut al de las campanas, qual número de vibracions sentim desconeixer (la seva altura es igual á 88 multiplicat per 27 y 34), Lo seu volúm exterior es exactament doble de son volúm interior. Si 's pren per base la densitat mitja de la terra, una fracció simple del volúm interior, dona una lliura que 's aproxima molt á la inglesa y que podrá servir perfectament pera unitat de pes universal.

ADEU

Al bon catalanista S. Teix

—

¡Adeu amich, y al trepitjar las platjas
d' aquella terra que tots anyorem tant
no oblidis qu' en aquesta, per tu quedan
cors que t' estiman que no t' oblidaran!
¡T' en vas! l' amor de patria 't guie
com guian tots los astres al nauxer,
¡qui pogués com tu fas besar las onas,
qui pogués com tu fas igualment fer!
¡Qui pogués com tu fas d' amor en brassos
volant anarhi per omplir lo cor
que l' anyoransa dia y nit fustiga
fent creixer sempre son sagrat recort!
¡La patria, la familia! 'ls sers que s' ayman
ab carinyo lo mes pur y virginal!
¿perque allunyats per ells lo cor suspira
si la lluyta es tant terrible y desigual!
—Una faixa de mar, de allá esclavisa,
no 'l pensament, qu' aixó, ferse no pot,
mes si, encadena nostre trémol llabi
d' enviarli coralment un feble mot.
Recordém desd' aqui, de la infantesa,
pas á pas lo que tots hi habém gosat,
los somnis que petits acariciabam,
los jochs y los plahers d' una altre edat;
la falda de la mare acariciada,
lo blau del cel, la brillantó del Sol,

las nits de Lluna, la verdó dels arbres
 y las cansons de l' avia en lo bressoll!
 Tot, tot en llontanansa torna
 á imprimirse en lo cor com tal present,
 que si poden los anys arrugá 'l rostre
 no poden esborrar cap pensament!
 Pensament falaguer que no hi ha forsa
 coneguda pera poderlo amortir,
 lley sagrada que lo nostre cor s' imposa
 y que ab ell are y sempre ha de morir!
 Veshi donchs á besarla; y allá arribis
 sens embats ni flagells, salva 'l perill
 y al mirarte lo rostre de ma mare,
 mírala tu, com si fosses son fill!
 Dígali que l' anyoro, com anyoro
 la terra santa que 'ns bressá á tots dos;
 la terra que may mes tornaré á veurer,
 la terra que del pare guarda 'l cos.

M. CADENET.

CONTESTACIÓ AL DISCURS

DEL SENYOR

NUNÉZ DE ARCE

PER DON

VALENTI ALMIRALL

PRESIDENT DEL "CENTRO CATALÁ"

(Continuació)

¿Ahónt van á parar, senyor meu, totas las lucubracions ab que ompliu vostres párrafos histórich-critichs? A desmentir que don Quixot sia personificació del tipo castellá, y á negar que aquest hagi sigut aventurer. Per ma fortuna, cap d' aquestas duas afirmacions es original meva. Quants critichs nacionals y extranjers, s' han ocupat de la immortal producció de Cervantes, convenen en que 'ls personatjes son tan castissament espanyols, que á serho deuen una part no escassa de la gran popularitat que han alcançat. Be es veritat que, en general, los critichs diuen «espanyols» y no «castellans:» pero ben sapigut es que, gracias á la marxa histórica dels successos avans dels

renaixements regionals, las duas paraulas eran sempre presas com expresivas d' una mateixa idea.

Y la mateixa unanimitat de judici que sobre 'l don Quixot entre 'ls critichs, existeix entre 'ls historiadors sobre 'l carácter aventurer castellá. Obriu las planas del que volgueu, desde Schiller en sa *Historia de la guerra de los treinta años*, fins á César Cantú ó Ranke, en sas diferentas produccions, y en totas hi trobareu que al parlar d' Espanya, casi tot s' explica per lo carácter aventurer y caballeresch de la rassa predominant. L' esperit aventurer caballeresch, personificat ademés en altra gran figura literaria, en lo Burlador de Sevilla ó don Joan Tenorio per altre nom, sintetisa en sa historia fantástica tota la historia real del poble castellá. Quan ho ha atropellat tot en son propi país; quan ha pujat als palaus y baixat á las barracas, corrent aventuras ab primpcesas y pescadoras, troba 'l teatro estret pera sas valentías, y se 'n va á Italia, á Flandes á totas parts, y en totas s' anuncia per medi de cartells provocatius, que sab després soste-nir ab la espasa. Don Joan l' aventurer caballeresch, triunfa en tots sos desafios; la duquesa itliana sucumbeix á sos ardots com la page-sa flamenca, pero son triomf es efímer, y d' ell no quedan altres resultats que la postració y remordiments del seductor; la memoria amarga de lus seduhidas y víctimas. ¿Negareu vos, poeta á qui reputan molts com autoritat, que Tenorio sia un tipo tan castellá com don Quixot? Quan menos haureu de confessar que 'ls dos son genuinament nacionals, sopena de posarvos en contradicció ab tot lo mon. Si 'm feu tal confessió, com no ho dubto, negant empero que sian castellans, vos apretaré preguntanvos: ¿Son potser tipos catalans? ¿Son vascos? ¿Son aragonesos? No crech que carregueu ab l' absurdo de sostenir la afirmativa.

CASSAT AL VOL:

A las dotze y mitja de la nit

Sortia de *La Marina*
 que lo *Centro Catalá*,

diumenge passat doná;
 y camina que camina,
 vaig arribar al cantó
 de lo carrer Bacacay
 ab lo cos tot plé d' esglay,
 ¡la nit fa tanta tristó!
 Tres com jo si fa ó no fa
 d' aprop venian seguintne
 acalorats, discutintne,
 sobre 'l Centro qu' he dit ja.
 La conversa era oportuna
 se tractaba (punt y apart)
 de lo qu' es lo diví art
 á la claró de la Lluna.
 Entre si era bo ó dolent
 lo que habian presenciát,
 y d' error á disbarat
 camí varen anar fent;
 ells avansant, avansant.
 jo tot ganso anant seguint,
 y barbaritats sentint
 que pensarlas causa espant.
 ¡Si 'n va 'n tenir de sortidas
 y de cosas sense solta!
 pero jo escolta qu' escolta:
 ¡es tan bó sentí mentidas!
 En menos d' un dí—aixo es meu
 veu de ruch y ma á la llista
 tots tres van passar revista
 com se sol dir *á tot deu*,
 ni respectes al ausent,
 ni als bons consideració;
 caixalada *que te crió*
 y vinga fer caure gent.
 Allá hi sortí 'l «Rat-Penat,»
 los *sabis* separatistas,
 los tontos catalanistas
 que la vida l' hi han donat;
 lo que s' hi fí, l' que s' hi diu,
 lo que hi passa, lo que hi corra
 de si creix ó si s' ensorra,
 de si mor ó de si viu;
 de lo qu' es y 'l que será,
 de lo qu' ha sigut ó es,
 de si val tant ó val mes,
 del camí que seguirá;
 fins que ja de la clemencia
 obtinguda per ma part
 y de barbarismes lart
 acabada ma paciencia:

no tolero lo que brolla
 dich, sortint de torpes llabis
 si en allá hi fan falta sabis
 se ahont de *pseudos* n' hi ha una colla.
 Aixó ja pasa de ralla
 y no pot mon clar judici
 permetrer que sols per vici
 enraioni *la canalla*
 calleu y tapeus la cara
 pensant bé qu' aquell lloch, honra
 als que chor ab la deshonra
 fan de la que 'ls ha estat mare.

HORACI FLACII.

Una nova desgracia tenim que notificar á nostres llegidors.

Ha mort en Barcelona, una germana de nostre apreciable company En Francesch Matarrodona.

Rebi nostre estimat amich nostre greu per la perdua qu' ha sofert, fent estensiu nostre condol á nostre coloborador En Ramon Matarrodona, germá també de la difunta,

PIFIAS

Segons las novas rebudas de Catalunya, en la festa de 'ls Jochs Florals d' enguany fou proclamat mestre en *Gay Saber*, En Therenci Thos y Codina. Un olvit feu que LA GRALLA, no posés lo seu nom entre 'ls que tenian probabilitats de conquerirse aquest titol.

No donem la ressenya de la festa, per no tenir tots los datos necessaris. En quant arribin á nostres mans, ho farem.

✱

Se tracta y s' trevallia ferm, pera fundar aqui una *Germandat*, de catalans, valencians y balears baix la base de 'ls socorros mutuos.

Nostre Redacció, s' ocupará detingudament de l' assumpto.

✱

Demá surt pera Barcelona, nostre particulart y estimadissim amich En Salvadó Teix, acompanyat de s' apreciable muller y simpátichs fills.

Desitjem al amich y á sa familia un bon viatge y tots los plahers á que son merexedors

La familia Teix, honra de la colonia catalana de Montevideo, será anyorada per totas sas relacions y plorada per molts, que 'n la dissort, habian trobat en ella l' afecte y consol de la propia.

Es en Salvadó Teix, un home honrat á carta cabal, filantrópich, com ningú y apreciat y volgut per tothom que l' haze tractat.

Los catalanistas de Montevideo perdem ab sa ausencia un de los mes ferns propagandistas: ell es fundador de la *Rat-Penat*, membre de la Comissió primera y de la encarregada de fer lo reglament.

Una circumstancia 'ns consola: nos ha promés tornar.... No desitjem altre cosa.

La Catalanista *Rat-Penat* nos ha dirigit una afectuosa nota acceptant nostre oferiment de publicar tots los documents ó avisos oficials. Teniam paraula dada y cumplim com poden veurer nostres llegidors.

Srs. Director y Redactors de LA GRALLA.

Molt senors meus

Ab gran satisfacció y condol tinch avuy de donarvos ma humil però lleal despido puix en lo vapor *Orione* emprentch viatge vers nostra aymada terra.

Ab satisfacció, perque tinch prop lo moment de poder veurer las costas de Catalunya; ab condol, perque deixo en vosaltres á los desinteressats paladins que saben mantenir lluny de sa terra, la bandera de las quatre barras en lo lloch que li pertany, al propi temps que també sou los que habéu sabut fer naixer en mon pit de noy, la emulació y per lo tant l' entusiasme per tot lo bell y noble de ma terra.

Rebeu donchs lo meu coral despido y cregueu qu' encare que lluny de vosaltres, sempre vostre recort estará grabat en mon cor y os ho probaré en son temps de manera que no podreu posarho en dupte

¡Redactors de LA GRALLA salut y fraternitat.

CAP-CIGRANY.

Juny 2 de 1887

A LA SOCIETAT "RAT-PENAT"

Per las probas d' estima que m' heu donat al acompanyarme en la desgracia que m' alligeix, no puch espressarvos d' altre manera ma gratitud, que vos acompanyará mentres un baf de vida m' alenú.

Amichs: no puch esplicarvos fins hont lo cor pot sentirne, ni puch en est instant dirne tot lo que dech estimarvos. ¿Será cert que aquí trovarvos nova font d' una altre vida, la meva tan perseguida de duptar haurá acabat? ¡Vulga 'l cel que tal vritat, no 's torni un dia fallida!

!Que vos pot dir lo meu cor en alas del sentiment, si mon regoneixement traspasa 'l limit d' amor! jo que bálсам al dolor trobar en aquí no creya, perque en lo mon sols hi veyá miserias y falsetat, trobo mes gran la amistad de lo que jo gran la feya.

Jo com home no valeh res, com fill potsé he valgut poch, com amich no valeh tampoch perque tots velen molt mes; pero si 'l cas arribés (que no arribará per mí) de mitigar lo sufrir de quansevol de vosaltres, faria molt mes que 'ls altres perque 'l cor sab agrahir.

M. CADENET.

SECCIÓ OFICIAL

Societat Catalanista «Rat-Penat»

SECRETARIA

Per acort prés en sessió de primer de Juny, se notifica á tots los associats, que 'l dia 19 d' aquest mes pujará á la escena lo drama en tres actes y un prólech de lo Sr. Soler titolat «La Banda de Bastardia» y la pessa en un acte qual titol es «Cinch minuts fora del mon».

Lo que 's posa en coneixement pera satisfacció de tots.

L'O SECRETARI